

Sag C-825/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

23. december 2021

Forelæggende ret:

Cour de cassation (Belgien)

Afgørelse af:

13. december 2021

Appellant:

UP

Indstævnt:

Centre public d'action sociale de Liège

1. Hovedsagens genstand

- 1 Den 24. september 2014 blev der givet afslag på appellants ansøgning om asyl, og den pågældende blev den 13. oktober 2014 meddelt et påbud om at forlade området.
- 2 Den 16. oktober 2014 anlagde appellanten søgsmål ved Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager, Belgien) til prøvelse af afgørelsen om afslag.
- 3 Den 19. januar 2015 indgav appellanten en ansøgning om opholdstilladelse af lægelige grunde.
- 4 Den 8. juni 2015 blev denne ansøgning antaget til realitetsbehandling, hvorved den pågældende fik udstedt et registreringsbevis, der gav opholdsret (midlertidig opholdstilladelse). Centre public d'action sociale de Liège (det offentlige socialcenter i Liège, Belgien) tilkendte efterfølgende den pågældende en social ydelse.

- 5 Den 22. juli 2015 gav Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager) ikke medhold i det søgsmål, som appellanten havde anlagt til prøvelse af afgørelsen om afslag af 24. september 2014.
- 6 Den 20. april 2016 afgjorde Office des étrangers [de Belgique] (udlændingekontoret, Belgien), at ansøgningen om opholdstilladelse af lægelige grunde ikke kunne tages til følge. Den pågældende fik ikke længere udstedt registreringsbeviser, der gav opholdsret (midlertidige opholdstilladelser).
- 7 Appellanten anlagde søgsmål ved Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager) til prøvelse af denne afgørelse – et søgsmål, som ikke har opsættende virkning.
- 8 Centre public d'action sociale de Liège (det offentlige socialcenter i Liège) fratog den pågældende sociale ydelser fra og med den 1. maj 2016.
- 9 Ved afgørelse af 7. november 2016 gav tribunal du travail de Liège (arbejdsretten i første instans i Liège, Belgien) ikke medhold i det søgsmål, som appellanten havde anlagt til prøvelse af ophøret af sociale ydelser.
- 10 Den 15. marts 2017 forkastede cour du travail de Liège (appeldomstolen i arbejdsretlige sager i Liège, Belgien) den appel, som appellanten havde iværksat til prøvelse af denne afgørelse.
- 11 Cour du travail de Liège (appeldomstolen i arbejdsretlige sager i Liège) fandt nærmere bestemt, at det påbud om at forlade området, som var blevet meddelt forud for ansøgningen om opholdstilladelse af lægelige grunde, ganske vist var blevet stillet i bero med hensyn til dets virkninger, alt imens det stadig havde gyldighed, og at det havde genvundet sin fulde lovskraft i forbindelse med, at der ikke længere blev tildelt registreringsbeviser, der gav opholdsret. Appellanten, som ikke længere har lovligt ophold i Belgien, har således ikke længere ret til de omhandlede sociale ydelser.
- 12 Cour de cassation (kassationsdomstol, Belgien), for hvilken der er iværksat appel til prøvelse af denne dom, anmoder nu Domstolen om en vurdering.

2. Relevante retsfor skrifter

Anførte EU-retlige for skrifter

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandssstatsborgere med ulovligt ophold

- 13 I kapitel II med overskriften »Ophør af ulovligt ophold« fastsættes det i stk. 6:
»Afgørelse om tilbagesendelse

1. Medlemsstaterne træffer afgørelse om tilbagesendelse vedrørende enhver tredjelandstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område, jf. dog de undtagelser, der er anført i stk. 2-5.

[...]

4. Medlemsstaterne kan når som helst af menneskelige, humanitære eller andre grunde beslutte at tildele en tredjelandstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område, en selvstændig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold. I så fald træffes der ikke afgørelse om tilbagesendelse. Hvis der allerede er truffet afgørelse om tilbagesendelse, ophæves afgørelsen, eller den stilles i bero i den periode, hvor opholdstilladelsen eller en anden tilladelse, som giver ret til ophold, er gyldig.

[...]«

14 I artikel 8 med overskriften »Udsendelse« bestemmes følgende:

»1. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger til at fuldbyrde afgørelsen om tilbagesendelse, hvis der ikke er indrømmet en frist for frivillig udrejse i henhold til artikel 7, stk. 4, eller hvis forpligtelsen til at vende tilbage ikke er blevet opfyldt inden for den frist for frivillig udrejse, som er indrømmet i henhold til artikel 7.

[...]

6. Medlemsstaterne sørger for en effektiv ordning for tilsyn med tvangsmæssig tilbagesendelse.«

Anførte nationale forskrifter

Loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale (organisk lov af 8.7.1976 om offentlige socialcentre)

15 I artikel 1 fastsættes følgende:

»Enhver har ret til social støtte. Denne har til formål at sætte modtageren i stand til at leve et værdigt liv.

Der oprettes offentlige socialcentre, som på vilkår fastlagt i nærværende lov har til opgave at sikre formidlingen af denne støtte.«

16 I artikel 57 bestemmes:

»Stk. 1. Det offentlige socialcenter har til opgave at sikre, at personer og familier får den støtte fra samfundet, de er berettigede til, medmindre andet gælder ifølge bestemmelserne i artikel 57b.

[...]

Hjælpen kan være materiel, social, medicinsk, socialmedicinsk eller psykologisk.

Stk. 2. Uanset de øvrige bestemmelser i denne lov begrænses de offentlige socialcentres opgave til:

1) tilkendelse af ret til akut lægehjælp til en udlænding, der opholder sig ulovligt i Kongeriget

[...]

En udlænding, der har erklæret sig som flygtning og har ansøgt om at blive anerkendt som sådan, opholder sig ulovligt i Kongeriget, når asylansøgningen er blevet afslået, og den pågældende udlænding er blevet meddelt et påbud om at forlade området. [...]

Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (lov af 15.12.1980 om udlændinges indrejse, ophold og etablering på samt udsendelse fra det nationale område)

17 Følgende fremgår af artikel 9b:

»Stk. 1. En udlænding med ophold i Belgien [...], som lider af en sygdom, der indebærer en reel risiko for udlændingens liv eller fysiske integritet eller en reel risiko for umenneskelig eller vanærende behandling, idet der ikke findes passende behandling i udlændingens oprindelsesland eller i det land, hvor udlændingen opholder sig, kan ansøge om opholdstilladelse i Kongeriget [...].«

Arrêté royal du 17 mai 2007 fixant des modalités d'exécution de la loi du 15 septembre 2006 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (kongelig anordning af 17.5.2007, der fastsætter gennemførelsesbestemmelser til lov af 15.9.2006 om ændring af lov af 15.12.1980 om udlændinges indrejse, ophold og etablering på samt udsendelse fra det nationale område)

18 I artikel 7 fastsættes:

»[...]

Bortset fra i de i lovens artikel 9b, stk. 3, omhandlede tilfælde giver ministerens befuldmægtigede kommunen besked om at opføre den berørte i udlændingeregistret og sætte den pågældende i besiddelse af et registreringsbevis, der giver opholdsret (A-kort). [...]

19 I artikel 8 bestemmes:

»En midlertidig opholdstilladelse og et bevis for opførelse i udlændingeregistret, der udstedes på grundlag af lovens artikel 9b, har en gyldighedsperiode på mindst et år«.

3. Appellantens synspunkt

- 20 Appellanten har nærmere bestemt gjort gældende, at et registreringsbevis, der giver opholdsret, giver en person, der ansøger om opholdstilladelse af lægelige grunde, ret til ophold, om end det er midlertidigt og uden retsgrundlag, og således indebærer en implicit tilbagetrækning af et tidligere meddelt påbud om at forlade området. Cour du travail de Liège (appeldomstolen i arbejdsretlige sager i Liège) kunne således ikke støtte sig på påbuddet om at forlade området, da den i den appellerede dom fastslog, at appellanten har haft ulovligt ophold i den omtvistede periode fra den 1. maj til den 2. november 2016 og i henhold til artikel 57, stk. 2, i lov af 8. juli 1976 ikke kan opnå anden social støtte end akut lægehjælp.

4. Vurdering fra Cour de cassation (kassationsdomstol)

- 21 Ifølge ordlyden af artikel 6, stk. 1, i direktiv 2008/115 træffer medlemsstaterne afgørelse om tilbagesendelse vedrørende enhver tredjelandsstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område.
- 22 I medfør af artikel 6, stk. 4, i direktiv 2008/115 kan medlemsstaterne når som helst af menneskelige, humanitære eller andre grunde beslutte at tildele en tredjelandsstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område, en selvstændig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, og i så fald, hvis der allerede er truffet afgørelse om tilbagesendelse, ophæves afgørelsen, eller den stilles i bero i den periode, hvor opholdstilladelsen eller en anden tilladelse, som giver ret til ophold, er gyldig.
- 23 I dette direktivs artikel 8, stk. 1, bestemmes det, at medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger til at fuldbyrde afgørelsen om tilbagesendelse.
- 24 I dom af 19. juni 2018, Gnandi (C- 181/16, EU:C:2018:465), bemærkede Domstolen, at det påbud om at forlade området, som Office des étrangers de Belgique (udlændingekontoret, Belgien) havde givet en tredjelandsstatsborger, efter at der var blevet meddelt afslag på den pågældendes ansøgning om international beskyttelse, var en afgørelse om tilbagesendelse som omhandlet i artikel 3, nr. 4), i direktiv 2008/115/EF.
- 25 I den sag, der førte til dom af 15. februar 2016, N. (C- 601/15 PPU, EU:C:2016:84), havde den forelæggende ret, Raad van State (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Nederlandene), oplyst, at det følger af dens egen praksis, at den omstændighed, at en person, som er genstand for en tilbagesendelsesprocedure, indgiver en asylansøgning, bevirker, at enhver afgørelse om tilbagesendelse, der tidligere måtte være blevet truffet i

sammenhæng med denne procedure, bortfalder helt. Domstolen bemærkede i denne forbindelse, at den effektive virkning af direktiv 2008/115/EF under alle omstændigheder kræver, at en procedure, der er indledt i henhold til dette direktiv, og inden for rammerne af hvilken der er blevet truffet en afgørelse om tilbagesendelse, kan genoptages på det trin, hvor den blev afbrudt som følge af indgivelsen af en ansøgning om international beskyttelse, så snart denne ansøgning er blevet afslået i første instans, og at medlemsstaterne således er forpligtet til ikke at bringe virkeliggørelsen af det mål, som forfølges med sidstnævnte direktiv, nemlig indførelsen af en effektiv udsendelses- og repatrieringspolitik med hensyn til tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold, i fare. Domstolen tilføjede, at det i denne henseende følger både af medlemsstaternes loyalitetspligt – der følger af artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union – og af de effektivitetskrav, der navnlig fremgår af fjerde betragtning til direktiv 2008/115/EF, at den ved direktivets artikel 8 pålagte forpligtelse for medlemsstaterne til at foretage udsendelse i de tilfælde, der er omhandlet i artiklens stk. 1, skal opfyldes hurtigst muligt, og at denne forpligtelse imidlertid ikke er opfyldt, hvis udsendelsen bliver forsinket som følge af, at en procedure som den i den forudgående præmis omhandlede efter afslaget i første instans på ansøgningen om international beskyttelse ikke skal genoptages på det trin, hvor den blev afbrudt, men fra start.

- 26 I den foreliggende sag er Cour de cassation (kassationsdomstol) af den opfattelse, at det anbringende, der er fremsat, kræver en fortolkning af artikel 6 og 8 i direktiv 2008/115/EF.
- 27 Inden der træffes afgørelse, har Cour de cassation (kassationsdomstol) derfor besluttet at forelægge Domstolen det nedenstående spørgsmål.

5. Præjudicielt spørgsmål

- 28 Cour de cassation (kassationsdomstol) har besluttet at udsætte sagen, indtil Domstolen har besvaret følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 6 og 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold til hinder for en national retsregel, hvorefter udstedelse af en tilladelse, som giver ret til ophold i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse af lægelige grunde – der under hensyntagen til de ovenfor beskrevne kriterier kan antages til realitetsbehandling – har til følge, at tredjelandstatsborgeren har ret til ophold, om end det er midlertidigt og uden retsgrundlag, mens ansøgningen behandles, og hvorefter en sådan udstedelse da indebærer en implicit tilbagetrækning af en afgørelse om tilbagesendelse, der er truffet tidligere som led i en asylprocedure, og som den er uforenelig med?«